

TALLERS DE GÈNERE

REGIDORIA DE LES DONES

AJUNTAMENT DE FIGUERES

CURS 2016-2017

Presentació

La Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, defineix la violència masclista com: “La violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloent-hi les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.”

Per comprendre el fenomen de la violència masclista s'ha de considerar, necessàriament, l'impacte que ha tingut la cultura patriarcal en la vida de les dones i dels homes, ja que ha establert rols i ha assignat estereotips d'acord amb el sistema sexe-gènere.

La violència masclista es dona gairebé a totes les classes socials i pràcticament quasi a totes les cultures, en l'àmbit de la parella, el familiar, el laboral i també el sociocomunitari. És una pràctica que a la nostra societat ha estat tolerada sobre la base de les relacions de poder dels homes sobre les dones. És una violència que presenta diferents formes, com la física, psicològica, sexual i econòmica. Aquestes agressions que pateixen les dones pel sol fet de ser-ho, tenen el seu origen en un conjunt de condicions estructurals creades per l'abús del poder patriarcal, que ha comportat discriminacions al llarg del temps.

Una estratègia fonamental en la lluita contra les violències que pateixen les dones és la prevenció i la sensibilització social, ja que és l'eina bàsica que pot permetre anar guanyant terreny en la consecució d'una nova cultura basada en el reconeixement de la diferència, el pacte i la gestió dels conflictes.

D'acord amb la ja esmentada Llei, s'entén per prevenció el conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la problemàtica de la violència per mitjà de la reducció dels factors de risc, i impedir-ne així la normalització. Les actuacions preventives, doncs, han de considerar tant els casos en els quals encara no s'han manifestat les situacions d'abús, per tal d'actuar a l'avançada –especialment entre la població jove–, com els casos en els quals ja s'han donat situacions de violència, per evitar-ne la cronicitat. Un dels objectius de la prevenció és sensibilitzar la ciutadania per tal que cap forma de violència no sigui justificada ni tolerada. S'entén la sensibilització com el conjunt d'accions pedagògiques i comunicatives que tenen per objectiu generar canvis i modificacions en l'imaginari social.

Descripció

Els tallers que aquí es presenten estan adreçats a adolescents de segon cicle de secundària i tenen per objectiu fer-los arribar un missatge d'alerta per tal que s'allunyin de les conductes possessives, de la gelosia, del control i de l'agressivitat, que apareixen sovint a les primeres relacions sentimentals i que sovint s'han justificat com a inherents a la passió amorosa.

Aquests tallers de prevenció de relacions abusives són un espai formatiu per reconèixer i promoure valors, actituds i models relacionals igualitaris entre les persones des de la perspectiva de la coeducació, i contribuir a desenvolupar una postura personal crítica i activa que eviti l'abús i la violència en les relacions afectives, especialment en les persones més joves.

Objectius

► Objectius generals:

- Afavorir la conscienciació i prevenció.
- Crear un espai de diàleg i debat.
- Treballar per a l'educació en igualtat.

► Objectius específics:

-Ofertir elements per entendre i reconèixer la problemàtica de la violència masclista en l'àmbit de la parella (tradicionalment minimitzada i ocultada), per tal de prevenir-la.

-Analitzar i aprofundir en el nostre model amorós de manera que ens permeti entendre com es creen les relacions de parella a la nostra societat, amb quines expectatives emprenen les i els joves d'avui la relació de parella i quin sentit té per a ells i elles.

-Reflexionar i qüestionar les seves pròpies creences sobre aquest ideal d'amor i els llocs que atorga a dones i homes, ja que la relació de parella és un dels àmbits més discriminatoris entre els sexes, en el qual la violència pot quedar totalment invisibilitzada o fins i tot justificada. A més, cal tenir present que en les parelles lesbianes o gais, també es poden reproduir els estereotips imposats per la cultura patriarcal.

-Visibilitzar quins són els models tradicionals de gènere i quines conseqüències té per a nois i noies la pressió social que s'exerceix sobre els individus.

-Fer una anàlisi sobre com en la construcció de la nostra identitat personal incideixen els aspectes relacionats amb la nostra condició d'homes o dones és el que ens pot donar moltes claus per entendre les accions, les conductes i les llibertats de les quals hem de gaudir com a persones individuals i completes.

Continguts

Aquests tallers es poden adaptar a les necessitats del professorat que els sol·liciti, sempre dintre de la temàtica del gènere, la igualtat i les dones. És necessari prèviament a desenvolupar el taller, contactar amb la persona responsable per concretar els continguts desitjats i veure la viabilitat.

Tot i així, ara se'n proposen diverses temàtiques al voltant de les quals es pot treballar amb l'alumnat.

En primer lloc es proposa abordar el tema de la violència des de algunes de les múltiples causes que la poden produir.

- Així, l'**AMOR ROMÀNTIC** és tema per una sessió, abordant-lo a partir d'un qüestionari, de les lletres d'algunes cançons, de còmics, etc. Es fa reflexionar als estudiants sobre les idees que culturalment existeixen entorn l'amor romàntic, les seves pròpies i les conseqüències que aquestes idees poden tenir a l'hora d'establir relacions de parella.
- Un altre tema per dedicar una sessió són els **ESTEREOTIPS i els ROLS DE GÈNERE**: en aquest cas, és interessant començar per aclarir certs conceptes com gènere/sexe; estereotips de gènere; rols de gènere, i veure de quina manera afecten i condicionen a les expectatives, valors i creences que tenen i culturalment s'assignen a homes i dones en la nostra societat.
- La **DESIGUALTAT ENTRE ELS GÈNERES** és també una causa de violència de gènere. Per treballar aquesta desigualtat és necessari aprofundir en conceptes com sexisme, masclisme, tot aportant dades sobre diferents realitats de la vida actual: dades laborals, d'organització familiar, dels usos dels temps. etc.

A més, a part del treball que es pot fer sobre els diferents aspectes que es consideren causa de la violència, també es proposa treballar obertament la **VIOLÈNCIA DE GÈNERE**, explicant el concepte diferenciant-lo d'altres conceptes que sovint s'utilitzen indistintament i incorrentament (violència domèstica, per exemple). Es tracta el concepte en tota la seva amplitud treballant també els tipus de violència que hi ha (física, psicològica, econòmica, comunitària, etc) i altres conceptes que expliquen la dinàmica de la violència (el cicle de la violència)

Continuant el treball sobre la violència, és interessant també aportar informació pràctica a tot el col·lectiu d'estudiants fent referència al marc normatiu i veien tots els recursos (teòrics i pràctics) que les lleis despleguen, per això és proposa el taller titulat **RECURSOS I INFORMACIÓ PRÀCTICA**.

A qui s'adreça

Aquests tallers de gènere i prevenció de la violència s'adrecen de manera prioritària a estudiants 3r. i 4rt d'ESO. Excepcionalment, i prèvia conversa amb la persona responsable, es pot acordar realitzar-los en altres franges educatives.

Metodologia

La metodologia serà dinàmica i participativa. Es treballaran diferents dinàmiques en funció de l'activitat i el tema a tractar:

- dinàmiques de reflexió individual perquè cada estudiant tingui l'oportunitat de prendre el seu posicionament individual;

- dinàmiques en petits grups perquè tothom pugui participar i optimitzar el temps.

- finalment, quan sigui necessari es treballarà amb tot el grup classe per donar instruccions o treure les conclusions de les activitats realitzades.

Observació: per al bon desenvolupament de la sessió el número d'alumnes serà el que compona el grup habitual de la classe.

Material

A l'any 2010 l'Ajuntament de Figueres va editar un material de coeducació en forma de guia titulat *Guia didàctica per a l'educació en igualtat* que serà el que s'utilitzarà per a la realització d'aquests tallers. A més s'utilitzen altres materials editats per altres institucions com ara l'Institut Català de les Dones de la Generalitat de Catalunya, el Instituto Andaluz de la Mujer de la Junta de Andalucía, el Instituto de la Mujer del Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad, o Emakunde (Institut de la dona del País Basc). També altres organitzacions, entitats i associacions que treballen per a l'eradicació de la violència: Associació Candela; Tamaia, viure sense violència, etc. A més, retalls de premsa, música, novel·les gràfiques, anuncis publicitaris.

Sol·licitud

Per sol·licitar el taller s'ha de contactar amb la responsable telefònicament o per correu electrònic amb una antelació mínima de dos mesos per poder concretar els tallers desitjats.

Responsable: Susana Bosch Cuello

Telèfons: 972 513 808 / 670 451 347

a/e: sbosch@figueres.org

FITXA DE SOL·LICITUD

1. Data de sol·licitud:
2. Centre:
3. Persona que sol·licita:
4. Telèfon de contacte:
5. Correu electrònic:
6. Nombre de alumnes:
7. Data i hora proposada per fer el taller:
8. Espai on es desenvoluparà la sessió:

Es prega es remeti aquesta fitxa a l'adreça electrònica sbosch@figueres.org